

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Географічний факультет
Кафедра готельно-ресторанної справи, туризму і рекреації

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента

ЕКОЛОГІЧНИЙ ТУРИЗМ

підготовки	бакалавра
спеціальності	ІЗ Туризм та рекреація
освітньо-професійної програми	Туризм

Силабус освітнього компонента «ЕКОЛОГІЧНИЙ ТУРИЗМ» підготовки бакалавра, галузі знань J Транспорт та послуги, спеціальності J3 Туризм та рекреація, за освітньо-професійною програмою Туризм

Розробник: Безсмертнюк Т. П., доцент кафедри готельно-ресторанної справи, туризму і рекреації, кандидат географічних наук, доцент

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

Ільїн Л. В.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри готельно-ресторанної справи, туризму і рекреації
протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

Завідувач кафедри:

Ільїн Л. В.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма здобуття освіти	Галузь знань: J Транспорт та послуги Спеціальність: J3 Туризм та рекреація Освітньо-професійна програма: Туризм Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Нормативний
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання – 1
		Семестр – 1
ІНДЗ: немає		Лекції – 18 год.
		Практичні – 26 год.
		Самостійна робота – 68 год.
		Консультації – 8 год.
	Форма контролю: залік	
Мова навчання	Українська	

II. Інформація про викладача

III: Безсмертнюк Тарас Петрович

Науковий ступінь: кандидат географічних наук

Вчене звання: доцент

Посада: доцент кафедри готельно-ресторанної справи, туризму і рекреації

Контактна інформація викладача:

Номер мобільного зв'язку: 0667009523

Електронна адреса: bezsmertniuk.taras@vnu.edu.ua

Дні занять (посилання: <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi>)

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента.

Освітній компонент «Екологічний туризм» є нормативним і належить до циклу професійної підготовки за освітньо-професійною програмою «Туризм» спеціальності J3 Туризм і рекреація галузі знань J Транспорт та послуги.

Екологічний туризм є важливим чинником популяризації сталого розвитку суспільства, оскільки сприяє гармонійному поєднанню рекреаційних потреб людини зі збереженням навколишнього природного середовища. Зростання екологічної свідомості населення через проблеми деградації природних екосистем і необхідність збереження біорізноманіття підвищують значущість екологічного туризму як елемента глобальних та локальних стратегій охорони довкілля. Наша країна та світ загалом все більше орієнтуються на розвиток цього напрямку сталого туризму, оскільки він формує нові світоглядні парадигми та інноваційні підходи до активного відпочинку, де екологічні принципи і закони стають пріоритетними.

Освітній компонент «Екологічний туризм» є актуальним через його спрямованість на вирішення глобальних екологічних проблем, підтримку сталого розвитку та зростаючий попит на екотуристичні послуги. Освітній компонент забезпечує здобувачів освіти відповідними компетентностями, які формують екосвідомість через призму екологічного туризму і дозволяють ефективно поєднувати туристичну діяльність зі збереженням природи, підтримкою історико-культурної спадщини та соціально-економічним розвитком регіонів.

2. Постреквізити освітнього компонента.

Постреквізити освітнього компонента: компетентності, що здобуваються під час вивчення цього освітнього компонента, потрібні для вивчення освітніх компонентів «Організація туристичних подорожей», «Географія туризму», «Туристичні ресурси України», «Сільський зелений туризм», «Рекреаційно-туристичний комплекс Західного регіону України».

3. Мета і завдання освітнього компонента.

Мета освітнього компонента:

- ознайомлення здобувачів освіти зі специфікою екологічного туризму;
- формування компетентності щодо забезпечення засвоєння основних положень і проблематики екологічного туризму, історії його розвитку;
- формування базових знань щодо принципів, функцій, завдань, видів та об'єктів екотуризму;
- ознайомлення здобувачів освіти з основними формами екотуризму, його змістом та структурою в Україні та у зарубіжних країнах;
- формування екологічного стилю мислення та екологічної культури здобувачів;
- усвідомлення здобувачами освіти необхідності екологічного виховання туристів у процесі подорожей з метою гармонізації та оптимізації відносин людини та природи в процесі туристичної діяльності;
- формування вмінь та навичок щодо технології розробки, організації та проведення екологічних маршрутів.

Завдання освітнього компонента:

- ознайомлення здобувачів освіти з принципами, функціями, завданнями та видами екологічного туризму;
- дослідження світових регіонів та центрів екологічного туризму, прищеплення здобувачам освіти умінь самостійно розробляти маршрути екологічних турів;
- розвиток екологічного мислення, визначення ролі екологічного виховання та екологічної просвіти туристів в екологічному турі.

4. Компетентності. Програмні результати навчання. Soft skills.

Загальні компетентності:

ЗК 02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

ЗК 05. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

Фахові компетентності:

ФК 15. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності;

ФК 16. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

ФК 19. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів;

ФК 20. Розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного);

ФК 28. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.

Результати навчання:

РН 3. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ;

РН 7. Розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт;

PH 22. Професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях;

PH 23. Забезпечувати ефективне функціонування підприємств туристично-рекреаційної сфери з урахуванням регіонального ринку послуг, потреб розвитку важливих видів туризму (екологічного, сільського зеленого та ін.).

Soft skills освітнього компонента «Екологічний туризм»:

- екологічна свідомість та ціннісна відповідальність (орієнтація на принципи сталого розвитку, збереження біорізноманіття та природної спадщини у професійній діяльності);
- системне та екологічне мислення (здатність комплексно аналізувати взаємодію туризму, природного середовища та соціально-економічного розвитку регіонів);
- критичне мислення та обґрунтоване прийняття рішень (оцінювання екологічних ризиків і наслідків туристичної діяльності в стандартних та нестандартних умовах);
- комунікативна компетентність (ефективна професійна взаємодія з туристами, місцевими громадами, стейкхолдерами з питань екологічної просвіти та організації турів);
- адаптивність і стресостійкість (готовність діяти в умовах невизначеності, природних обмежень та екстремальних ситуацій туристичної діяльності);
- креативність та інноваційність (здатність до розробки екологічно орієнтованих туристичних продуктів з урахуванням регіональних особливостей і сучасних тенденцій);
- самоорганізація та професійна відповідальність (планування власної діяльності, дотримання норм безпеки, екологічних стандартів і етичних принципів туризму).

5. Структура освітнього компонента.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю* /Бали
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи екологічного туризму						
Тема 1. Екологічний туризм: основні концепції, поняття та підходи	11	2	2	6	1	ДС, РМГ/10
Тема 2. Гносеологічні та історичні основи екологічного туризму	12	2	2	7	1	ДС, РМГ, УО/10
Тема 3. Правова основа екологічного туризму	11	2	2	6	1	ЗПР, УО/10
Тема 4. Ресурсний потенціал розвитку екологічного туризму	12	2	2	7	1	ЗПР, УО/10
Тема 5. Особливості розвитку екологічного туризму в світі та Україні	11	2	2	7	–	ДП, ДС/10
Разом за змістовим модулем 1	57	10	10	33	4	50
Змістовий модуль 2. Організаційні аспекти екологічного туризму						
Тема 6. Екскурсійна діяльність в екотуризмі. Екотуристська діяльність. Конструктивно-географічні основи менеджменту в екотуризмі	14	2	4	7	1	ДС, РМГ, УО/10
Тема 7. Методика розробки екологічних стежок	14	2	4	7	1	ЗПР, УО/10
Тема 8. Технологія розробки, організації та проведення екологічних туристичних маршрутів	14	2	4	7	1	ЗПР, УО/10
Тема 9. Етика й безпека в екологічному туризмі	12	2	2	7	1	ДС, РМГ, УО/10

Тема 10. Екологічне виховання й екологічна просвіта туристів у процесі туристичних подорожей як обов'язкова умова туристичної діяльності	9	–	2	7	–	ЗПР, УО/10
Разом за змістовим модулем 2	63	8	16	35	4	50
Усього годин / Балів	120	18	26	68	8	100

*Форми контролю: ДС – дискусія; ЗПР – захист практичної роботи; УО – усне опитування; ДП – доповідь з презентацією; РМГ – робота в малих групах.

6. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота здобувачів освіти є обов'язковою складовою освітнього компонента «Екологічний туризм» та спрямована на поглиблення теоретичних знань і практичних компетентностей.

Самостійна робота з освітнього компонента «Екологічний туризм» передбачає:

- опрацювання теоретичного матеріалу (вивчення рекомендованих підручників, навчальних посібників та наукових статей; конспектування основних понять і категорій; опрацювання лекційних матеріалів та презентацій);
- підготовка до практичних занять, дискусій, роботи в групах, опитування;
- виконання домашніх завдань;
- опрацювання окремих тем або питань, що попередньо не обговорювалися та не розглядалися на заняттях;
- підготовка до поточного та підсумкового контролю (систематизація вивченого матеріалу; повторення навчального матеріалу; підготовка до заліку).

Контроль самостійної роботи здобувачів освіти здійснюється на практичних заняттях у формі поточного контролю та перевірки якості виконання домашніх завдань. Оцінювання самостійної роботи здійснюється в межах поточного оцінювання на практичних заняттях та заліку.

Перелік питань та завдань для самостійної роботи

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Сутність поняття «екологічний туризм», його відмінність від інших природоорієнтованих видів туризму. Основні моделі та концепції екологічного туризму. 10 заповідей екотуриста	6
2	Витоки та історія розвитку екотуризму. Загальні та національні особливості. Історія розвитку екотуризму в світі. Екологічний туризм у часи Античності, Відродження та епоху Просвітництва. Розвиток екотуризму і XIX ст. в Англії, Австрії та інших країнах. Становлення та розвиток екологічного туризму в Україні та світі	7
3	Законодавча база в сфері екотуризму. Основні міжнародні документи, ініціативи та організації у сфері екотуризму	6
4	Види екоресурсів. Екоресурси природного та природно-антропогенного походження. Клімат в екотуризмі. Водні ресурси. Флористичні та фауністичні ресурси. Ландшафтні ресурси. Об'єкт природно-антропогенного походження. Шляхи підвищення цінності екологічних ресурсів	7
5	Характеристика основних об'єктів, світових регіонів та центрів екологічного туризму. Країни-лідери з екотуризму. Характеристика основних об'єктів та центрів екологічного туризму України. Географія об'єктів екологічного туризму, розміщених на території України. Особливості розвитку екологічного туризму у Волинській області	7
6	Екотуристичний продукт, його специфіка. Основні складові туристичного	7

	продукту в екотуризмі. Науково-методичні основи менеджменту в екотуризмі. Суспільно-економічні основи та економічний зміст стратегічного менеджменту в екотуризмі. Генеральні завдання і ключові інструменти еколого-туристичного менеджменту	
7	Особливості обладнання екологічної стежки. Знакування та маркування екологічної стежки. Облаштування оглядових майданчиків. Інформаційні стенди та їх наповнення. Правила облаштування зон для відпочинку. Паспорт екологічної стежки	7
8	Особливості організації та основні вимоги до екотурів. Підготовка до туристичної подорожі. Організація розміщення екотуристів. Стандартна класифікація засобів розміщення екотуристів. Спеціалізовані засоби розміщення туристів. Організація харчування туристів в екологічних і пригодницьких турах. Режим харчування і меню з врахуванням програми туристичного обслуговування кожної групи. Виконання програми обслуговування туристів: персональний підхід, безкоштовні додаткові послуги і заходи, очікування туристів, необхідність комунікацій з гостями до початку і після закінчення туру	7
9	Чинники небезпеки виникнення екстремальних ситуацій у туристичному поході. Види небезпек в туризмі. Фактори ризику в природі і заходи їх попередження. Правила поведінки туристів на природі. Дотримання санітарно-епідеміологічних і гігієнічних правил. Безпека окремих видів екологічного туризму. Організація пошукових і рятувальних робіт в екологічному і пригодницькому туризмі. Безпека туристів на території України. Медичне забезпечення в туристському поході. Страхування туристів. Етика екологічної мандрівки. Втрата води, продуктів, укриття	7
10	Технології мінімізації забруднення навколишнього середовища в екологічному туризмі. Використання технологій і методів мінімізації забруднення оточуючого середовища під час готування їжі, прання та миття посуду. Улаштування притулків, готелів, бівуаків	7
Усього годин		68

IV. Політика оцінювання

Основні принципи організації поточного й підсумкового контролю знань здобувачів освіти розкриває «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки» (посилання: <https://hell.your-objectstorage.com/vnustorage/s3fs-public/inline-files/2025-pro-potochne-i-pidsumk.otsinyuvannya.pdf>).

Політика викладача щодо здобувача освіти

Здобувач освіти зобов'язаний в повному обсязі оволодіти знаннями, вміннями, практичними навичками та компетентностями з освітнього компонента. При вивченні освітнього компонента необхідно спиратися на конспект лекцій, рекомендовану основну та додаткову навчальну, наукову літературу. Вітається використання інших джерел з альтернативними поглядами на ті чи інші питання задля формування продуктивної дискусії з проблем освітнього компонента. Високо оцінюється прагнення здобувачів вищої освіти: активно працювати на практичних заняттях (брати участь в обговоренні дискусійних питань); повною мірою долучатися до активних форм навчання; відпрацьовувати пропущені практичні заняття.

Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати заняття всіх видів відповідно до встановленого розкладу з метою поточного оцінювання знань, не запізнюватися, мати відповідний зовнішній вигляд. У разі відсутності через хворобу надати відповідну довідку. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників процесу навчання, бути толерантним, доброзичливим, виваженим

у спілкуванні зі здобувачами освіти та викладачами, уважним і дотримуватися дисципліни та часових (строкових) параметрів навчального процесу.

Недопустимо: пропуски та запізнення на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (крім випадків, передбачених методичними рекомендаціями викладача); списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання, наявність незадовільних оцінок за 50% і більше зданого теоретичного і практичного матеріалу.

Політика щодо академічної доброчесності

Обов'язковою вимогою є дотримання норм академічної доброчесності. Дотримання принципів академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань поточного контролю без використання зовнішніх джерел інформації (наприклад, окрім випадків, дозволених викладачем, підготовки практичних завдань під час заняття); надання достовірної інформації про результати власної (наукової) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Політика, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності у Волинському національному університеті імені Лесі Українки знайшли своє відображення в «Кодексі академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки» (посилання: <https://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/Kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>).

Вимоги до академічної доброчесності визначаються Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки (посилання: <http://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/03/polozhennya-pro-antyplagiat.pdf>).

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Пропущені заняття відпрацьовувати у визначений викладачем час. Перескладання будь-яких видів робіт, передбачених силабусом освітнього компонента, з метою підвищення підсумкової оцінки, не дозволяється. Терміни підсумкового контролю, ліквідації академічної заборгованості визначає розклад заліково-екзаменаційної сесії.

Політика щодо визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та інформальній освіті

Результати навчання, здобуті шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти, визнаються у Волинському національному університеті імені Лесі Українки на основі Порядку визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (посилання: <https://surl.li/moqiac>).

Визнання результатів навчання, отриманих у формальній освіті, можливе: під час переведення здобувача освіти з іншого закладу вищої освіти; під час переведення, поновлення здобувача освіти до Волинського національного університету імені Лесі Українки; за результатами навчання в рамках програм академічної мобільності, програм «Подвійний диплом»; за результатами вступу на перший (бакалаврський) рівень на базі освітнього рівня «фаховий молодший бакалавр», освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»; за результатами навчання, здобутими з використанням елементів дуальної освіти; під час навчання здобувача освіти у двох і більше закладах освіти або освітньо-професійних програм.

Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються у Волинському національному університеті імені Лесі Українки шляхом валідації. Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), які передбачені силабусом освітнього компонента.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, а бо під час вивчення освітнього компонента, але довший термін, наприклад, не пізніше 01 грудня та 01 травня, враховуючи ймовірність непідтвердження здобувачем результатів такого навчання.

V. Підсумковий контроль

Форма підсумкового контролю – залік. Залік викладач виставляє за результатами поточної роботи за умови, що здобувач освіти виконав ті види навчальної роботи, які визначено силабусом. У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів). У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості в усній формі. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості, як правило, 100.

Перелік питань до заліку

1. Основні підходи до визначення сутності екологічного туризму.
2. Сутність поняття «екологічний туризм», його відмінність від інших природоорієнтованих видів туризму.
3. Основні концепції та моделі екологічного туризму.
4. Особливості екологічного туризму.
5. Принципи екологічного туризму.
6. Основні завдання та функції екологічного туризму.
7. Види екологічного туризму.
8. Різновиди екологічних турів.
9. Ознаки екологічного туризму.
10. Типи екологічних туристів.
11. Види впливу екотуризму на природні комплекси.
12. Негативний вплив екологічного туризму на довкілля.
13. Роль екологічного туризму у стійкому розвитку територій.
14. Гносеологічні та історичні основи екологічного туризму.
15. Правова основа екотуризму.
16. Основні міжнародні документи, ініціативи та організації у сфері екотуризму.
17. Сутність, мета та суб'єкти екотуристської діяльності.
18. Основні види екотуристської діяльності.
19. Основні аспекти менеджменту в екотуризмі.
20. Екскурсійна діяльність в екотуризмі.
21. Основні суб'єкти екскурсії в екотуризмі.
22. Типи екологічних шляхів.
23. Класифікація екологічних стежок.
24. Алгоритм розробки та організації екологічної стежки.
25. Етапи проектування екологічних стежок.
26. Особливості обладнання екологічної стежки.
27. Вимоги до прокладання екологічних стежок.
28. Критерії вибору маршруту для екологічної стежки.
29. Особливості поширення екологічного туризму в світі.
30. Характеристика основних об'єктів екологічного туризму в Європі.
31. Характеристика основних об'єктів екологічного туризму в Азії.
32. Характеристика основних об'єктів екологічного туризму в Північній Америці.

33. Характеристика основних об'єктів екологічного туризму в Південній Америці.
34. Характеристика основних об'єктів екологічного туризму в Африці.
35. Характеристика основних об'єктів екологічного туризму в Австралії.
36. Ресурсний потенціал розвитку екологічного туризму (на прикладі країни).
37. Географія об'єктів екологічного туризму, розміщених в Україні.
38. Природно-заповідний фонд як ресурс екологічного туризму (на прикладі області України).
39. Особливості розвитку екологічного туризму у Волинській області.
40. Поняття про екологічні тури, їхні основні цілі й завдання.
41. Типологія учасників екологічних турів.
42. Необхідні умови для формування екологічних турів.
43. Особливості організації екологічних турів.
44. Основні вимоги до екологічних турів.
45. Методика розробки екотурів.
46. Комплектування туристських груп.
47. Вимоги, що висуваються до організації роботи керівника туристичної групи в походах.
48. Особливості проектування екологічних турів.
49. Сутність понять «етика в екотуризмі» та «безпека в екотуризмі».
50. Чинники небезпеки виникнення екстремальних ситуацій у туристичному поході.
51. Психологічний аспект подолання екстремальних ситуацій і катастроф.
52. Медичний аспект подолання екстремальних ситуацій і катастроф.
53. Екологічне виховання туристів як необхідна умова екологічної безпеки туристичної діяльності.
54. Актуальні методи, прийоми й форми екологічного виховання школярів у процесі туристських подорожей.
55. Технології мінімізації забруднення навколишнього середовища в екологічному туризмі.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка знань здобувачів здійснюється за 100-бальною шкалою.

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна:

1. Джинджоян В. В., Горожанкіна Н. А., Бойко З. В. Основи туризмознавства : навчальний посібник. Київ : Каравела, 2022. 246 с.

2. Екотуризм : навчальний посібник / [Укладачі: О. В. Терлецька., Т. В. Періг]. Львів : Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького. 2024. 77 с.

3. Любіцева О.О. Основи туризмознавства: Електронний навчальний посібник. К.: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2025. 151 с.

4. Паньків Н. Є. Екологічний туризм і агротуризм. Навчальний посібник для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форми навчання спеціальності ІЗ «Туризм та рекреація». Львів: Видавець ФОП Марченко Т. В., 2025. 410 с.

5. Тарасова В. В., Нестерчук І. К., Ковалевська І. М., Осіпчук А. С. Географія туризму: Екологічний туризм : підручник. Житомир, 2024. 252 с.

Додаткова:

1. Безсмертнюк Т. П. Маркетингові засади сталого розвитку екологічного туризму. *Наукові перспективи: журнал*. 2025. № 12(66). С. 802–813. DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-12\(66\)-802-813](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-12(66)-802-813)

2. Безсмертнюк Т. П. Заказники у структурі природно-антропогенних рекреаційно-туристських ресурсів Дубенського району Рівненської області. *Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів* : матеріали XI Міжнар. наук.-практ. інтернет-конференції (м. Луцьк, 6–7 листопада 2025 р.) / за ред. Ю. М. Барського та В. Й. Лажніка. Луцьк : ФОП Мажула Ю. М., 2025. С. 179–182.

3. Безсмертнюк Т. П. Перспективи рекреаційно-туристичного використання пам'яток природи Дубенського району Рівненської області. *Український журнал природничих наук*. 2025. № 13. С. 126–135. DOI : <https://doi.org/10.32782/naturaljournal.13.2025.11>

4. Безсмертнюк Т. П., Тищук І. В., Пасічник М. П. Нормативно-правове регулювання розвитку екологічного туризму в Україні. *Наукові перспективи: журнал*. 2025. № 4(58). С. 423–436. DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-4\(58\)-423-436](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-4(58)-423-436)

5. Безсмертнюк Т. П. Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва Луцького району Волинської області як об'єкти рекреації. *Український журнал природничих наук*. 2024. № 9. С. 74–86. DOI: <https://doi.org/10.32782/naturaljournal.9.2024.7>

6. Безсмертнюк Т. П. Розвиток туристичної інфраструктури парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва «Байрак». *Сучасні тенденції розвитку індустрії туризму та гостинності: глобальні виклики* : матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 15 квітня 2024 р.). Харків : Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова, 2024. С. 120–122.

7. Безсмертнюк Т. П. Національні парки Греції як об'єкти рекреації та туризму. *Colloquium-journal*. № 30 (153), 2022. Część 1. Warszawa. Polska. С. 9–11.

8. Безсмертнюк Т. П. Правовий статус регіональних ландшафтних парків України в аспекті рекреаційного використання. *Здобутки та досягнення прикладних та фундаментальних наук XXI століття* : матеріали II Міжнародної наукової конференції (Т. 3), м. Рівне, 5 листопада, 2021 р. / Міжнародний центр наукових досліджень. Вінниця : Європейська наукова платформа, 2021. С. 107–108.

9. Безсмертнюк Т. П., Мельнічук М. М. Стратегічні пріоритети розвитку туризму на природоохоронних територіях України. *Економіка та суспільство*. 2021. № 29. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/553>

10. Безсмертнюк Т. П. Особливості рекреаційного природокористування в межах національного природного парку «Прип'ять-Стохід». *Наукові перспективи: журнал*. № 8(14). 2021. С. 164–175. DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2021-8\(14\)-164-175](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2021-8(14)-164-175)

11. Безсмертнюк Т. П. Сталий розвиток туризму на природоохоронних територіях: управлінський аспект. *Colloquium-journal*. № 22 (109), 2021. Część 2. Warszawa. Polska. С. 4–6.

12. Безсмертнюк Т. П. Біосферні резервати як рекреаційно-туристичні об'єкти. *Вектори розвитку та результати досягнень науки в сучасному освітньому просторі*.

Матеріали науково-практичної конференції (м. Одеса, 23–24 липня 2021 р.). Херсон: Видавництво «Молодий вчений», 2021. С. 17–22.

13. Безсмертнюк Т. П. Розвиток глемпінг-туризму в межах природоохоронних територій України. *Наука, освіта, суспільство в умовах глобалізації* : збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (Полтава, 6 липня 2021 р.). Полтава : ЦФЕНД, 2021. С. 5–7.

Інтернет-ресурси:

1. Бібліотека Волинського національного університету імені Лесі Українки : вебсайт. URL: <https://library.vnu.edu.ua/> (дата звернення: 23.08.2025).

2. Все про туризм. Туристична бібліотека : вебсайт. URL: <https://tourlib.net/> (дата звернення: 23.08.2025).

3. Державне агентство розвитку туризму : вебсайт. URL: <https://www.tourism.gov.ua/> (дата звернення: 23.08.2025).

4. Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України : вебсайт. URL: <https://mepr.gov.ua/> (дата звернення: 23.08.2025).

5. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : вебсайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/> (дата звернення: 23.08.2025).

6. Національна туристична організація України : вебсайт. URL: <https://www.ntoukraine.org/> (дата звернення: 23.08.2025).

7. Про затвердження Положення про рекреаційну діяльність у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду України : Наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 26.07.2022 р. № 256 / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1043-22#Text> (дата звернення: 23.08.2025).

8. Про культуру : Закон України від 14.12.2010 р. № 2778-VI. Дата оновлення : 21.08.2025 / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2778-17#top> (дата звернення: 23.08.2025).

9. Про охорону культурної спадщини : Закон України від 08.06.2000 р. № 1805-III. Дата оновлення : 21.08.2025 / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1805-14#Text> (дата звернення: 23.08.2025).

10. Про охорону навколишнього природного середовища : Закон України від 25.06.1991 р. № 1264-XII. Дата оновлення : 08.08.2025 / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12#Text> (дата звернення: 23.08.2025).

11. Про природно-заповідний фонд України : Закон України від 16.06.1992 р. № 2456-XII. Дата оновлення : 04.04.2025 / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-12#Text> (дата звернення: 23.08.2025).

12. Про туризм : Закон України від 15.09.1995 р. № 324/95-ВР. Дата оновлення : 15.11.2024 / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 23.08.2025).

13. Українська асоціація активного та екологічного туризму : вебсайт. URL: <http://www.uaeta.net/> (дата звернення: 23.08.2025).

14. The International Ecotourism Society: вебсайт. URL: <https://ecotourism.org/> (дата звернення: 23.08.2025).

15. United Nations World Tourism Organization : вебсайт. URL: <https://www.unwto.org> (дата звернення: 23.08.2025).

16. UNESCO : United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization : вебсайт. URL: <https://www.unesco.org/en> (дата звернення: 23.08.2025).